

Vi skulle gaae den Vej, som vore Forhold fræve, og det skal være det militaire Genies Opgave at finde Midler til at benytte det, vi have givet det til dets Formeraals Opnaaelse; men vi skulle ikke bøde den kommende Tid for de nuværende høist usikre militaire Ansuelser. Dengang man omgærdede det nordlige Frankrig med en Masse af kostbare Fæstninger, saa sagde man: Nu er Frankrig uangribelig, thi, paa alle de Steder og Veie, hvor man kommer frem, som ere veibare, der ligger en Fæstning, som er uindtagelig og forsværlig, og nu kan Ingen komme frem; men Udviklingen i disse Lande gjorde imidlertid enhver Plads der veibar, og de fjendtlige Armeer marscherede de Fæstninger forbi, som vilde have udtømt Frankrigs Kræfter, hvis det havde holdt dem besatte. Det er at kaste Pengene ud af Vinduet for et vrangt kortsynet Formaals; thi det er et kortsynet Formaals, om vi dreie denne Jernbane af militaire Formaals af til Lillebelt, eller det er et Paaskud for den paa Dysten. Er det et Paaskud, saa er jeg mod det, fordi det er et Paaskud, og, er det kortsynede militaire Ansuelser, saa er jeg ogsaa imod dem af den Grund, og derfor skal jeg ogsaa see at imødegaae dem ved et Udtryk i mit Uendingsforslag, som jeg iøvrigt har grumme lidt Haab om at faae sat igjennem; thi i Sager af denne Art er Strømmen mange Gange vægtig, og den usalige Strøm, som maaffee har bragt os ind paa den sjællandske Jernbane, den bringer os maaffee nu ogsaa over paa denne; men jeg vil ikke laane mit Navn til et saadant Misbrug, som dette efter min Overtydning vilde være. Jeg skal endnu, for ikke at blive misforstaaet, erklære, at, naar nogen privat Mand kommer frem og siger: Jeg tilbyder min Capital for at anlægge en Jernbane, maa jeg faae Concessjon til at lægge den, saa vidste jeg næsten intet Sted, hvor jeg jo skulde være villig til at indrømme denne Concessjon; men her er Spørgsmaal om Staten, som skal anlægge en Jernbane, jeg indrømmer meget gjerne for et overordentlig godt Kjøb; thi selv hvis den for denne Trediedeel, ved en Fallit af Jernbanen, som jeg antager afgjort maa komme, kommer til at overtage den, saa er det billigt Kjøb, meget billigt Kjøb, men det kan ikke

nytte, at kjøbe det Ubrugelige eller slet Brugeslige billigt. Vi skulle sørge for, at, naar vi engang skulde overtage Jernbanen, at der saa idetmindste ligger et større Statsøiemed deri, der ikke er indeklemt af tilfældige Hensyn ved saakaldte militaire Betragtninger, eller ligesaa tilfældige som Haabet om en ufuldstændig Benyttelse af Banen; thi ufuldstændig bliver den i et Land, der har saamange Havne, luttet smaa Byer og endnu ingen levende Industrie. Det er den levende Industrie, og ikke Agerbruget, som giver den Omsætning paa Jernbanerne, som vi finde andre Steder. Danmark er et Land, Jylland er en Halvø, og til Trods for, at den forekommer os bred, saa er den for al Verden smal. Jeg forbeder mig som sagt at stille det af mig antydede Uendingsforslag. Dets Bestaaffenhed skal jeg ikke udvikle her, hvor vi kun have med Principet i Loven at gjøre.

Sindberg: Den ærede Folkethingsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som nu satte sig, har erklæret sig ugunstig stemt mod det Jernbaneanlæg i Jylland, som paatænkes. (Tscherning Nei!). Jeg kan ikke være enig med ham deri; thi hvad Beregningen angaaer, saa skal jeg rigtignok ikke paaberaabe mig, at jeg har nogen Autoritet; men jeg formoder, at Engländeren Hr. Peto har et saadant Navn og en saadan Kendskab, at det vil være fuldkommen Garantie for, at han vil vide at lægge Jernbanen der, hvor der er størst Sandsynlighed for, at den kan betale sig, og at han ikke vil anvende $\frac{2}{3}$ af Befolkningen med Udsigt til at faae aldeles ingen Indtægt, idet han har filllet det saaledes, at Regjeringen ved at tilskyde $\frac{1}{3}$ af Anlægscapitalen skal have den første Prioritet baade i Banen og i Indtægten af dens Benyttelse. Jeg kan under saadanne Omstændigheder slet ikke skjønne, at der fra Statens Side kan være den allermindste Betænkelighed ved at gaae ind paa et Forslag og Tilbud, som unægtelig maa have den allerstørste Betydning for Jylland, og jeg kan heller ikke troe Andet, end at det maae være i Landets største Interesse, at den gaaer igjennem den meest befolkede Deel af Riget; thi der kan det ikke alene forventes, at Banen vil blive be-